

Bij de oude boerderij Wielreveld met rood-witte luiken belt Jorg Kirchner aan. Misschien kan hij even binnen kijken. Helaas, er is niemand thuis. Over een paar jaar zal het er hier anders uitzien, vertelt Jorg. Deze boerderij op landgoed Haarzuilens is er dan nog wel, maar het erf is omgetoverd tot onder meer een recreatiehoeve waar mensen terecht kunnen voor informatie en een kop koffie.

Van boerderij naar recreatiehoeve

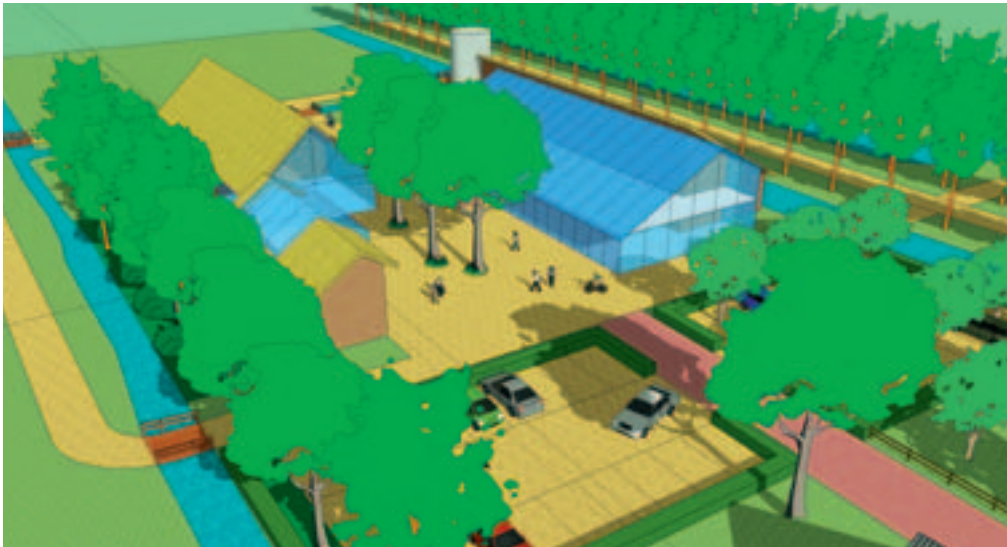
Zittend in de zon vertelt Jorg over deze boerderij en de nieuwe functie die ze moet krijgen. Hij heeft er samen met zijn collega's een ontwikkelingsperspectief voor opgesteld. 'Vroeger was hier een varkenshouderij. De stallen zijn al gesloopt, maar de karakteristieke langhuisboerderij staat er nog. Natuurmonumenten wil op deze locatie een recreatiehoeve vestigen. Het moet een pleisterplaats worden voor recreanten, maar er is ook ruimte gereserveerd voor een kantoor en werkplaats van Natuurmonumenten.' Bewoners van de Utrechtse wijk Leidsche Rijn gaan veel naar landgoed Haarzuilens met het kasteel De Haar om te wandelen. Boerderij Wielreveld ligt op de rand van het landgoed en vormt straks de poort naar het kasteel. Er is heel bewust gekozen

voor deze locatie om een recreatiehoeve te realiseren. Zo ligt de boerderij tegenover een manege: een strategische positie. De manege trekt al heel veel bezoekers en de recreatiehoeve kan hier straks hopelijk van meeprofiteren. Samen moeten ze een brede groep recreanten aantrekken. Ook wat betreft verkeersstromen ligt de boerderij gunstig. Wielreveld ligt aan de Thematerweg, een verbindingsweg tussen het dorp Vleuten en kasteel De Haar. Precies bij de boerderij kruist een fietspad. De binnenplaats op het achtererf van de boerderij sluit aan op dit fietspad.

Traditioneel boerenerf

Achter de boerderij liggen grote, lege velden. Daar zal het kantoorgebouw van

Natuurmonumenten wel komen. Jorg pakt het ontwerp erbij: 'We zijn uitgegaan van de karakteristieke indeling van het boerenerf.' Dat betekent aan de voorkant het woonhuis en een boomgaard en op het achtererf bedrijvigheid. De boerderij behoudt haar functie als woonhuis en wellicht komt er nog een vergaderruimte in. Rondom de binnenplaats komt de nieuwe ontwikkeling: activiteitsgebouwen en de kantoorshuur voor medewerkers van Natuurmonumenten en vrijwilligers. Voor- en achtererf vormen samen één boerenerf dat wordt ontsloten via de oorspronkelijke toegangsweg. Direct achter de boerderij komt een bescheiden parkeer gelegenheid voor de medewerkers. De grote bezoekersparkeerplaats krijgt een plek bij de manege aan de overkant van de

Bovenaanzicht van het toekomstige erf van de recreatiehoeve.

weg. De binnenplaats van de recreatiehoeve blijft daardoor vrij van auto's. Toekomstige bezoekers worden vanaf de bezoekerparkeerplaats om de boerderij heen geleid en komen via een voetpad vanaf het achtererf op de binnenplaats.

Lange zichtlijnen

Het erf ontwikkelen in de lijn van de oorspronkelijke karakteristieke bebouwing; dat was een uitdrukkelijke wens van Natuurmonumenten. Jorg laat referentiebeelden en schetsen zien en vertelt verder. 'Bij het inrichtingsplan hebben we rekening gehouden met de bouwrichting van de andere erven aan de Thematerweg. Typerend hier is dat de gebouwen in de lengterichting op het erf staan. Vanaf de toegangsweg ontstaat er dan een lange zichtlijn naar de achterliggende velden. Ook qua stijl zoeken we aansluiting bij de omliggende gebouwen. We hebben in ons ontwerp gebruik gemaakt van een rode steen en een rieten kap. De zijden van de gebouwen die gericht zijn op het centrale achtererf, worden van glas. Binnen en buiten staan zo in verbinding met elkaar.' Dit zijn natuurlijk maar ideeën. Hoe het er werkelijk uit gaat zien bepaalt de architect, die Natuurmonumenten hiervoor gevraagd heeft. 'Ik hoop natuurlijk wel dat er iets overeind blijft van onze ideeën', glimlacht Jorg. Jorg kreeg vooral technische randvoorwaarden mee, waar hij in het ontwerp rekening mee moest houden, zoals de bouwvolumes, de functies van de gebouwen en het aantal parkeerplaatsen. Randvoorwaarden voor de exploitatie mocht hij zelf opstellen. 'Natuurmonumenten wil een recreatiehoeve

met een horecagelegenheid. Maar dit is vaak niet voldoende winstgevend', zegt Jorg. 'Wielreveld is ideaal gelegen aan een knooppunt van recreatieve routes. Het is een mooie start- en rustplek voor fietsers, wandelaars, ruiters, kanovaarders en skaters. Ons advies is daarom: kijk ook naar mogelijkheden voor fiets- of kanooverhuur. Er is hier een mooie aanlegplaats voor kano's te maken. Het erf ligt aan een waterplas, die nu al verbonden is met een kanoroute. Om ook door de week mensen te trekken, zou je bijvoorbeeld een dierenweide kunnen inrichten.' De weides achter het boerenerf kunnen gebruikt worden voor evenementen. Naast deze recreatieve activiteiten zal er in de recreatiehoeve ook van alles over het landgoed Haarzuilens en zijn directe omgeving worden verteld.

Samenwerking

De recreatiehoeve maakt deel uit van een groter plan, verduidelijkt Jorg. In het Definitieve Landinrichtingsplan 2007 van Dienst Landelijk Gebied is opgenomen dat boerderij Wielreveld als pleisterplaats een nieuwe functie zal gaan vervullen tussen drie andere grote trekpleisters: de manege, Kasteel De Haar en het dorpje Haarzuilens. Om dit tot stand te brengen werkt Natuurmonumenten nauw samen met Dienst Landelijk Gebied, provincie en gemeente Utrecht. Dienst Landelijk Gebied heeft het landinrichtingsplan opgesteld, waarbinnen het plan voor de recreatiehoeve moest passen. De gemeente is betrokken, omdat het bestemmingsplan zal worden aangepast. Voor Natuurmonumenten is de recreatiehoeve een manier om in contact te komen

Jorg Kirchner studeert in 2001 af aan de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein, bij de opleiding Tuin- en Landschapsinrichting, richting ontwerp. Tijdens zijn studie heeft hij bij Marcelis Wolak Landschapsarchitectuur stage gelopen en komt er na het afstuderen in dienst als landschapontwerper. Hij houdt zich er ook bezig met de technische uitwerking van plannen en beheervraagstukken.

met hun doelgroep. En bezoekers kunnen in een authentieke boerderijsfeer met hun kinderen of kleinkinderen vertoeven. Helaas gaat dat vandaag nog niet lukken. Het is nog wel even wachten voordat er een lekker kopje koffie is te drinken op het boerenerf.

Marloes Pikkemaat en
Leonie Heutinck